

Malmö stad
Stadskontoret

SDF 23/10-08

Svar till Adm. and senast 3/10-08

2008-09-02

2008-09-03

Stadsdelsfullmäktige Centrum
Stadsdelsfullmäktige Fosie
Stadsdelsfullmäktige Husie
Stadsdelsfullmäktige Hyllie
Stadsdelsfullmäktige Kirseberg
Stadsdelsfullmäktige Limhamn/Bunkeflo
Stadsdelsfullmäktige Oxie
Stadsdelsfullmäktige Rosengård
Stadsdelsfullmäktige Södra Innerstaden
Stadsdelsfullmäktige Västra Innerstaden
Utbildningsnämnden
Läraryrket
Lärarnas riksförbund
SKTF
Kommunal

LB 500-08/206

M. Båath

Kyma

L. Björkqvist

Ärendet: Utredning om barn och ungdomsberedningens ansvar för en helhetssyn på utbildningsfrågor

Ärendet, med vårt Dnr **KS-KOM-2008-00503** överlämnas till ovanstående för yttrande.

Svaret ställt till kommunstyrelsen, ska vara stadskontorets expedition, tillhanda **senast 2008-10-31 kl 12.00**.

Yttrandet översändes dessutom till handläggaren på stadskontoret via FirstClass.

Handläggande tjänsteman på stadskontoret är Christer Pålsson.

Malmö som ovan

Enligt uppdrag

Stadskontoret

Britt-Marie Johansson

STADSKONTORET
August Palms Plats 1
SE-205 80 Malmö
Tel. +46 40 34 10 00
Org.nr. 212000-1124
info@malmo.se
www.malmo.se

Handläggare: Christer Pålsson

Datum: 2008-08-27

Initierare: Kommunstyrelsens ordförande

Ärende: ~~KS-KOM-2005-00193~~ 2008-00503
Organisationsutredning 2007-2008

Inkom till ks: 2005-03-02

Sammanfattning: Den 13 februari 2008 behandlade kommunstyrelsen ärendet "Organisationsutredningen 2007-2008" (§ 42). Ärendet innefattade en redovisning av ett flertal utredningsuppdrag som kommunstyrelsen lämnat till stadskontoret på sammanträde den 9 maj 2007. I samband med ärendets behandling beslutade kommunstyrelsen lämna nya utredningsuppdrag till stadskontoret. Bl a fick stadskontoret i uppdrag att ... *utreda hur man till barn och ungdomsberedningen kan säkerställa en kvalificerad beredning av de ärenden som är av övergripande karaktär och kräver en helhetssyn på utbildning, från förskola till gymnasium.* Innan utredningsarbetet påbörjades godkände kommunstyrelsen en tidplan och utredningsorganisation på sammanträde den 2 april. Den 23 juni beslutade kommunstyrelsens arbetsutskott att tillsätta en politisk styrgrupp för utredningsarbetet. Beslutet innebar samtidigt att tidplanen revideras.

Utredningen lämnar förslag som tydliggör kommunstyrelsens och därmed barn och ungdomsberedningens ansvar såväl som utbildningsnämndens ansvar. Utredningen föreslår inga förändringar när det gäller styrelsens respektive nämndens olika ansvar, men klargör deras olika roller och uppgifter. Vidare, behandlar utredningen begreppet kvalificerad beredning och lämnar förslag på hur sådan kan säkerställas. Slutligen lämnar utredningen ett flertal exempel på frågor som kommunstyrelsens barn och ungdomsberedning behöver ta ansvar för.

Utredningen föreslås sändas på remiss med begäran om svar till stadskontoret senast den 31 oktober 2008. Planeringen innebär att kommunstyrelsen ska kunna behandla utredningarna på sammanträde den 3 december 2008.

Beslutsplanering: Ks au II 2008-09-01
Ks 208-12-03

Förslag till beslut: Kommunstyrelsen föreslås besluta

att	utan eget ställningstagande sända utredningen om barn och ungdomsberedningens ansvar för en helhetssyn på utbildningsfrågor på remiss till samtliga stadsdelsfullmäktige, utbildningsnämnden, Lärarförbundet, Lärarnas Riksförbund, SKTF och Kommunal med begäran om svar senast den 31 oktober 2008.
------------	---

Handläggare
Christer Pålsson

Till kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande 2008-08-26

Ärende: ~~KS-KOM-2007-00483~~ 2008-00503
Organisationsutredning 2007-2008

Initierare: Kommunstyrelsens ordförande

Den 13 februari 2008 behandlade kommunstyrelsen ärendet "Organisationsutredningen 2007-2008" (§ 42). Ärendet innefattade en redovisning av ett flertal utredningsuppdrag som kommunstyrelsen lämnat till stadskontoret på sammanträde den 9 maj 2007. I samband med ärendets behandling beslutade kommunstyrelsen lämna nya utredningsuppdrag till stadskontoret. Bl a fick stadskontoret i uppdrag att ...
utreda hur man till barn och ungdomsberedningen kan säkerställa en kvalificerad beredning av de ärenden som är av övergripande karaktär och kräver en helhetssyn på utbildning, från förskola till gymnasium.

Innan utredningsarbetet påbörjades godkände kommunstyrelsen en tidplan och utredningsorganisation på sammanträde den 2 april. Den 23 juni beslutade kommunstyrelsens arbetsutskott att tillsätta en politisk styrgrupp för utredningsarbetet. Beslutet innebar samtidigt att tidplanen revideras.

Ärendet

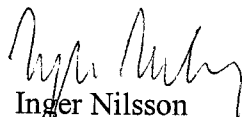
Utredningen som behandlar hur barn och ungdomsberedningen kan säkerställa en kvalificerad beredning av ärende som är av övergripande karaktär och kräver en helhetssyn på utbildning lämnar förslag som tydliggör kommunstyrelsens och därmed barn och ungdomsberedningens ansvar såväl som utbildningsnämndens ansvar. Utredningen föreslår inga förändringar när det gäller styrelsens respektive nämndens olika ansvar, men klargör deras olika roller och uppgifter. Vidare, behandlar utredningen begreppet kvalificerad beredning och lämnar förslag på hur sådan kan säkerställas. Slutligen lämnar utredningen ett flertal exempel på frågor som kommunstyrelsens barn och ungdomsberedning behöver ta ansvar för.

Utredningen föreslås sändas på remiss med begäran om svar till stadskontoret senast den 31 oktober 2008. Planeringen innebär att kommunstyrelsen ska kunna behandla utredningarna på sammanträde den 3 december 2008.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

att utan eget ställningstagande sända utredningen om barn och ungdomsberedningens ansvar för en helhetssyn på utbildningsfrågor på remiss till samtliga stadsdelsfullmäktige, utbildningsnämnden, Lärarförbundet, Lärarnas Riksförbund, SKTF och Kommunal med begäran om svar senast den 31 oktober 2008.

Inger Nilsson

Utredning om

**barn och ungdoms-
beredningens
ansvar för en
helhetssyn på
utbildningsfrågor**

2008-08-27
Anders Malmquist
Oxie stadsdelsförvaltning

Innehåll

INLEDNING	3
<i>Utredningens innehåll</i>	3
UTREDNINGENS GENOMFÖRANDE	3
KOMMUNSTYRELSENS UPPDRAG	4
KOMMUNSTYRELSENS BEREDNINGAR	4
BARN OCH UNGDOMSBEREDNINGEN	4
KOMMUNALRÅD	4
STADSKONTORETS AVDELNINGEN BARN OCH UNGDOM	5
STADSDELSFULLMÄKTIGES UPPDRAG	5
UTBILDNINGSNÄMNDENS UPPDRAG	6
REMISSVAREN, ORGANISATIONSUTREDNING 2007-2008	6
FÖRVALTNINGARNAS SYNPUNKTER	7
<i>Stadsdelsförvaltningarna</i>	7
<i>Synpunkter på avdelningens barn och ungdom organisation och arbete</i>	10
<i>Utbildningsförvaltningen</i>	10
DISKUSSION OCH ÖVERVÄGANDEN	11
EN STAD – 11 SKOLSTYRELSE	11
KOMMUNSTYRELSEN	11
REFORMER INOM SKOLOMRÅDET	11
STADSDELSFULLMÄKTIGES PERSPEKTIV	12
UTBILDNINGSNÄMNDENS PERSPEKTIV	12
KVALIFICERAD BEREDNING	13
UTREDNINGENS FÖRSLAG	14

Inledning

Den 13 februari 2008 behandlade kommunstyrelsen ärendet ”*Organisationsutredningen 2007-2008*”. Ärendet innehöll en redovisning av ett flertal utredningsuppdrag som kommunstyrelsen lämnat till stadskontoret på sammanträde den 9 maj 2007. I samband med ärendets behandling beslutade kommunstyrelsen lämna nya utredningsuppdrag till stadskontoret. Bl a fick kontoret i uppdrag att utreda och lämna förslag på ”*hur man till barn och ungdomsberedningen kan säkerställa en kvalificerad beredning av de ärenden som är av övergripande karaktär och kräver en helhetssyn på utbildning, från förskola till gymnasium*”.

Utredningens innehåll

Utredningen behandlar kommunstyrelsens och utbildningsnämndens olika uppdrag och gränssnittet mellan dem, samt förvaltningsstödet till kommunstyrelsens barn- och ungdomsberedning som lämnas av avdelningen barn och ungdom på stadskontoret. Utredningens fokus är barn- och ungdomsberedningens ansvar för en kvalificerad beredning till kommunstyrelsen i utbildningsfrågor av övergripande karaktär. Utredningen föreslår inga förändringar när det gäller kommunstyrelsens respektive utbildningsnämndens ansvar, utan tydliggör endast styrelsens respektive nämndens olika ansvar enligt kommunallagen och stadens reglemente.

UTREDNINGENS GENOMFÖRANDE

Utredningen har genomförts under ledning av stadsdirektören med stöd av Valfärd för alla – utbildningsgruppen. Samråd har skett med de fackliga organisationerna. Samtliga berörda förvaltningar har givits möjlighet att lämna synpunkter.

Kommunstyrelsens uppdrag

Kommunstyrelsen har ansvaret att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Ansvaret innefattar bl a att uppmärksamt följa utvecklingen inom socialtjänsten, verksamheten enligt LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade), den primärkommunala hälso- och sjukvården, förskole- och skolverksamheten samt kultur och fritidsverksamheten, och verka för att lagstiftningens mål uppfylls inom dessa områden.

Förutom den ledande och samordnande funktion som kommunallagen ställer krav på tilldelas styrelsen även en styrande funktion i kommunens reglemente som bl a innefattar att leda arbetet med och samordna utformningen av övergripande mål, riktlinjer och ramar för styrningen av hela den kommunala verksamheten. Vidare innebär det att styrelsen ska göra framställningar i målfrågor som inte är förbehållna annan nämnd, övervaka att kommunfullmäktiges mål och planer följs samt att kommunens löpande förvaltning är rationell och ekonomisk. Slutligen inbegriper ansvaret att tillse att uppföljning som innefattar uppgifter om hur samtliga nämnders verksamhet utvecklas samt hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret, genomförs och redovisas för fullmäktige (3 § reglemente för Malmö kommunstyrelse, kf 17-18/12 1991).

KOMMUNSTYRELSENS BEREDNINGAR

Kommunstyrelsen har åtta beredningar som inom respektive politikområde bereder frågor som ska beslutas av kommunstyrelsen. En av dessa åtta beredningar är barn- och ungdomsberedningen. Därutöver har kommunstyrelsens arbetsutskott även en beredande funktion till kommunstyrelsen.

Beredningarnas sammansättning speglar valresultatet.

BARN OCH UNGDOMSBEREDNINGEN

Barn- och ungdomsberedningen behandlar och lämnar förslag till beslut i frågor som berör barn och ungdomar generellt, men särskilt förskolan, obligatoriska skolan och skolbarnsomsorgen.

Under perioden januari 2006- augusti 2007 har barn- och ungdomsberedningen behandlat elva ärende som berör ledning och styrning av verksamheten och femton ärende som utgör uppföljning och utvärdering av verksamheten. I fem ärenden lämnas utredningsuppdrag till stadskontoret. En statlig remiss och 12 motioner har behandlats under perioden.

KOMMUNALRÅD

Beredningen leds av kommunalrådet för barn och ungdom som har ett beredningsansvar som inbegriper frågor som berör barn och ungdomar, som förskolan, obligatoriska skolan, skolbarnsomsorg och gymnasieskola. Kommunalrådet är tillika ordförande i utbildningsnämnden. Kommunalrådets ansvar innefattar att bereda och medverka vid föredragningen av ärenden i kommunstyrelsen. Vidare, att följa utvecklingen inom politikområdet, särskilt i frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning, verka för enhetlighet och följdriktighet inom förvaltningen samt för samarbete mellan kommunens olika förvaltningar. Kommunalråden har ansvar för att, när det finns anledning, göra framställningar och väcka

förslag till kommunstyrelsen. Slutligen ska de företräda och agera för Malmös intressen i regionala och nationella sammanhang, vara tillgängliga för allmänheten och delta i det offentliga samtalet.

STADSKONTORETS AVDELNINGEN BARN OCH UNGDOM

Avdelningen barn och ungdom på stadskontoret är en del av kommunstyrelsens förvaltning. Avdelningens främsta uppgifter berör således ledning, styrning och samordning av verksamheten samt uppföljning, utvärdering och frågor om likställighet. Annorlunda uttryckt är avdelningens uppgift att lämna stöd till kommunstyrelsen och styrelsens beredningar inom de områden som är styrelsens ansvar, enligt kommunallagen och stadens reglemente. Därutöver har avdelningen explicit även uppgiften att stödja stadsdelarna och de aktuella verksamheterna i långsiktiga planerings- och utvecklingsfrågor av kommunövergripande och strategisk karaktär.

Avdelningen ska bl a leda arbetet med och utformningen av övergripande mål, riktlinjer och handlingsprogram för verksamheterna. Den ska också övervaka att verksamheterna följer kommunfullmäktiges mål och planer.

Avdelningen har ett generellt ansvar för samordning av verksamheterna men särskilt för verksamheter som innefattar myndighetsutövning och därmed höga krav på likställighet och rätts-säkerhet i mötet med malmöborna.

Avdelningen har en central uppgift i att följa upp och utvärdera verksamheterna ur ett Malmöperspektiv och mot kommunfullmäktiges mål. Resultatet av utvärderingarna utgör underlag för nya mål och kontinuerlig kvalitetsutveckling.

Vidare har avdelningen en uppgift i att följa utvecklingen när det gäller att tillgodose små grupperns behov. Stadens insatser, stöd och service till grupper med få individer, inom förskolan och skolan riskerar att inte få rätt stöd i en geografisk organisation. De är för få individer i varje stadsdel för att stadsdelen ska ha möjlighet att tillgodose behoven på bästa sätt.

Ytterligare en uppgift för avdelningen är att utveckla förmågan att hantera frågor som berör hela den kommunala verksamheten, t ex mångfald, jämställdhet och demokrati. Genomförandet av insatserna i handlingsplanen Välfärd för alla kan utgöra ännu ett exempel på frågor som kräver samordning och gemensamt agerande.

I avdelningens uppdrag ingår att alltid ha en samlad och aktuell kunskap om verksamheten, t ex om volymer, behov, flöden, tillgång och efterfrågan samt utvecklingsriktningar. Slutligen har avdelningen det s k systemägarskapet för det IT stöden Elit och Skola 24.

Avdelningen barn och ungdom innefattar även Resurscentrum för mångfaldens skolan som utgör FoU-enhet till verksamhetsområdet.

Stadsdelsfullmäktiges uppdrag

Malmö kommun är i fråga om sådan lokal service som anges nedan indelad i tio geografiska områden. Varje område leds av ett politiskt organ benämnt stadsdelsfullmäktige. Stadsdelsfullmäktige utgör kommunal nämnd enligt kommunallagen.

Stadsdelsfullmäktige skall var och en inom sitt område ansvara för socialtjänst, stöd och service till vissa funktionshindrade, kommunal hälso- och sjukvård, obligatoriska skolformer, förskoleklass, förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg, invandrarfrågor, fritidsverksamhet med vissa undantag, stadsdelsbibliotek i den mån detta ingår i området, lokal kultur, samt vissa uppgifter rörande fysisk planering och gatu- och parkunderhåll.

Stadsdelsfullmäktige ska fullgöra de uppgifter som enligt skollagen och andra författningar ankommer på skolstyrelse avseende förskoleverksamhet, förskoleklass, skolbarnsomsorg, grundskola, grundsärskola, träningsskola och svensk- undervisning för invandrare.

Utbildningsnämndens uppdrag

Utbildningsnämnden skall fullgöra de uppgifter som enligt skollagen och andra författningar avser gymnasieskola, gymnasiesärskola och vuxenutbildning samt övriga frivilliga utbildningsformer med undantag för svenskundervisning för invandrare (SFI), vilken åvilar berörd stadsdelsfullmäktige. Undantaget är SFI för icke nyanlända och för EU-medborgare där utbildningsnämnden/förvaltningen på egen begäran till fått i uppdrag att ansvara för dessa kategorier.

Utbildningsnämnden har även ansvar för frågor som rör sambandet och övergången mellan de obligatoriska skolformerna, vilka handhas av de tio stadsdelsfullmäktige, och de frivilliga skolformerna.

Utbildningsnämnden handhar också det kommunala uppföljningsansvaret för ungdomar 16-18 år.

Nämnden handhar bidrag till fristående skolor inom de frivilliga skolformerna. Utbildningsnämnden ska, inom de riktlinjer som kommunfullmäktige bestämmer avseende resurser, mål, inriktning, omfattning och kvalitet ange verksamhetsanpassade mål och ekonomiska förutsättningar för förvaltning och verkställighet av de uppgifter som ingår i utbildningsnämndens ansvarsområde.

Utbildningsnämnden ska följa utvecklingen inom sina verksamhetsområden såväl nationellt som internationellt, vidta de åtgärder och göra de framställningar som nämndens ansvar påkallar samt avge begärda yttranden till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Remissvaren, organisationsutredning 2007-2008

I remissvaren angående organisationsutredning 2007-2008 har följande nämnder valt att yttra sig över barn- och ungdomsberedningens ansvar och därmed avdelningens för barn och ungdom funktion i relation till utbildningsnämndens och utbildningsförvaltningens ansvar:

Centrum stadsdelsfullmäktige:

”Centrum stadsdelsfullmäktige anser att barn och ungdomsberedningen bör bereda frågor som berör både gymnasieskolan och grundskolan för att få en helhetssyn på utbildningsområdet.”

Fosie stadsdelsfullmäktige:

”Fosie SDF är dock förundrad över att inte gymnasieskolan ingår i ett barn och ungdomskansli och menar att det måste övervägas om inte också gymnasieskolan och tillhörande utbildningar skall tillföras detta kansli.”

Husie stadsdelsfullmäktige:

”Husie stadsdelsfullmäktige menar att stadskontorets uppdrag bör utvecklas och förtydligas särskilt avseende relation till stadsdelsförvaltningarna och utbildningsförvaltningen vilka har uppdrag att bedriva verksamhet inom utbildning, stöd och omsorg.”

”Husie stadsdelsfullmäktige anser att med förtydligande uppdrag är tre kanslier som avdelningar inom stadskontoret ett bra förslag utifrån gjord gruppering. Barn och ungdomskansliet bör dock även omfatta relation till Utbildningsförvaltningen för att därigenom ge bättre förutsättningar för samlad planering och samordning av ungdomsskolans verksamhet.”

Oxie stadsdelsfullmäktige:

”Barn och ungdomskansliet bör enligt stadsdelsfullmäktiges åsikt samordna all pedagogisk verksamhet i Malmö, även gymnasie- och vuxenutbildningen. Utbildningsverksamheten bör omfattas av samma samordning och helhetssyn som övriga verksamheter. Övergången mellan grund- och gymnasieskola kräver god planering och väl utarbetade rutiner vilket underlättas med ett gemensamt kansli.”

Södra Innerstadens stadsdelsfullmäktige:

”För att få ett helhetsperspektiv på samtliga utbildningsfrågor för barn och unga bör även frågor som rör gymnasieskolan beredas av detta kansli.”

Utbildningsnämnden:

I sitt remissvar behandlar utbildningsnämnden endast vuxenutbildningen, INAR och hur styrningen av dessa verksamheter bör formas. Utbildningsnämnden avvisar utredarens förslag.

FÖRVALTNINGARNAS SYNPUNKTER

Samtliga berörda förvaltningar har beretts möjlighet att lämna synpunkter till utredningen. Här nedan följer en sammanställning av de inlämnade synpunkterna.

Stadsdelsförvaltningarna

Stadsdelsförvaltningarna förordar gemensamt att avdelningen för barn och ungdom på stadskontoret samordnar och bereder frågor som är övergripande för hela ungdomsskolan i Malmö stad till barn och ungdomsberedningen.

Här nedan följer exempel på de frågor som enligt stadsdelsförvaltningarna bör samordnas kommunövergripande. Frågorna är kompletterade med kommentarer från förvaltningarna:

Kommunövergripande skolfrågor

Avdelningen bör enligt stadsdelsförvaltningarna ansvara för beredning och samordning av kommunövergripande skolfrågor.

”Samlat strategiskt tänkande för planering av utveckling/ framtid t.ex. vid planering av bostadsområden - förskola, skola, fritidsaktiviteter, mötesplatser.”

”Likställhetsfrågor som t ex tillgång till simhallar, bibliotek, sporthallar och utearenor”

”Säkerställa intagningskriterier för specialverksamheter som autistgrupper, skoldaghem, särskola, kommunikationsklasser och utbyggnad av förberedelseklassverksamheten.

"Hantera rättssäkerhetsfrågor"

"Ur arbetsgivarsynpunkt är det också ett värde att skolledare i Malmö stad ges likvärdiga förutsättningar att utföra sitt arbete. Detta har påbörjats i och med den gemensamma introduktionsutbildningen för nya skolledare och de gemensamma skolledarkonferenserna."

"Ibland upplever man från verksamhetshåll att kommunövergripande funktioner "konkurrerar" om uppmärksamheten från verksamheten. Genom att barn- och ungdomskontoret har ett samlat ansvar och ett helhetsgrepp kring de kommunövergripande frågorna inom det pedagogiska området så kan kommunikationen med verksamheten bli mer enhetlig och tydlig."

Skolplanefrågor och olika kommunövergripande ställningstaganden och policydokument som värdegrunden, drogpolicy, m m

Avdelningen har en viktig beredningsfunktion för olika former av mål-, planer, och policydokument.

"Det är viktigt att det finns övergripande styrdokument för hela utbildningen från förskola till gymnasium/ vuxenutbildning såsom skolplanen. Dokumentet bereds av kansliet"

"Övergripande ställningstagande i frågor som tenderar att bli "en landsplåga" dvs. av de fackliga representanterna dras runt på samtliga förvaltningar för olika bedömning (avtalsfrågor, dygnsvilan, arbetsuppgifter, sophantering, vissa arbetsmiljöfrågor mm.)"

"Rekommendera ramverk för handlingsplaner."

Kvalitets- och utvärderingsfrågor

Förvaltningarna betonar vikten av ett kommunövergripande kvalitetsarbete med att utveckla kvalitetssystem, framtagande av nyckel- och jämförelsetal samt fakta. Arbetet med analyser och slutsatser samt ge förutsättningar för och sammanställa kvalitetsrapporter, revisionsrapporter mm.

"Ett sätt att skapa helhetssyn på arbetet är genom kvalitetsgruppen för pedagogisk verksamhet. Den har många och långa diskussioner som ju i sin helhet syftar till att det vardagliga kvalitetsarbetet ska hanteras utifrån i så stort sett likartade utgångspunkter som är möjligt. Det som faller här, liksom i många andra sammanhang, är "utbildningsförvaltningens" låga närvaro när vi t ex kallar vår referensgrupp (skolledare i Malmö) till ett seminarium per termin. Även om detta ligger lite utanför att säkerställa en kvalificerad beredning så är ett gemensamt tänkande kring vardagens förbättringsarbete också att de olika verksamhetsområdena kan tänka ihop sig på ett annat sätt om, och när, man behöver ta ställning till specifika frågor."

"Från och med innevarande läsår har samtliga skolformer en gemensam instruktion för kvalitetsredovisningen. Detta har ett stort värde, inte minst processen när den tagits fram med skolledare från förskolan till gymnasiet och Vux. Nästa steg är att det på kommunnivå finns en samlad kvalitetsredovisning för samtliga skolformer. Idag ingår inte kvalitetsredovisningen från utbildningsnämnden i den redovisning som går till kommunfullmäktige."

Kvalitetsgruppen har i sin arbetsplan att revidera "plan för kvalitetsarbetet inom det obligatoriska skolväsendet i Malmö. I det sammanhanget har vi talat om att vi bör ha ett gemensamt kvalitetssystem för all pedagogisk verksamhet. Idag finns inget för de frivilliga skolformerna."

"Den nya inspektionen, som kommer att göras på såväl rektors som huvudmannanivå, innebär att kvalitetsarbetet oavsett skolform (förvaltning) bör ses ur ett helhetsperspektiv när det gäller Malmö stad. Även om varje nämnd med ansvar för skola utgör en egen skolstyrelse/huvudman så finns det, såväl internt som externt, ett intresse av att synliggöra Malmö stad som en skolhuvudman. Bl.a. genom att det finns ett väl fungerande kvalitetsarbete i all kommunal skolverksamhet."

Frågor relaterade till övergången från grundskolan till gymnasieskolan och samordningen av hela ungdomsskolan i Malmö stad

Förvaltningarna fastslår vikten av helhetssyn på utbildningsfrågor i Malmö Stad i ett 0 – 20 års perspektiv, inte minst med tanke på de övergångar mellan olika skolår och skolformer som sker.

”Staden måste hitta former för att via den nya barn- och ungdomsavdelningen koppla ett helhetsgrepp om utbildningsfrågorna från förskola till gymnasium. Det är komplicerat, eftersom att gymnasiet ligger i en egen förvaltning, som av tradition inte verkar ha så stor samverkan med SDF-avdelningen inom Stadskontoret. Trots detta måste den nya barn- och ungdomsavdelningen ha ett mandat av Malmö stad att utföra sitt uppdrag även gentemot Utbildningsförvaltningen. Avdelningen ska kunna svara för Malmö stad även när det gäller gymnasiefrågor. Det innebär att det måste finnas personalkompetens inom avdelningen som kan hantera och omfatta gymnasiefrågor.

”Barn- och ungdomschefsgruppen bör kompletteras med ledningsrepresentation för gymnasiet. BUG är ju en del av beredningen av Malmö stads utbildningspolitik och då bör även detta samverkansorgan kunna hantera frågor ur ett helhetsperspektiv från förskola till gymnasium. Vi anser också att när ärenden ska beredas att det är viktigt att frågor går på remiss, så att de som är aktiva i verksamheterna kan svara.”

”Det viktigaste argumentet är att det för den individuella eleven skall vara en ”röd tråd” genom utbildningen från förskola till gymnasieskola. Vi är numera betydligt bättre på att knyta ihop förskola och grundskola, men det haltar när inte gymnasiet är med på ett mer strukturerat sätt. Stadsdelarna har ”tummen på sig” för att skolverksamheten skall hänga ihop - Malmö är en stad - medan utbildningsförvaltningen kan på ett helt annat sätt sköta sig själv.”

Forsknings- och utvecklingsfrågor inom och utom Resurscentrum för skolans mångfald och samarbete med högskolan

Avdelningen bör samordna och ta ett övergripande ansvar för forsknings- och skolutvecklingsfrågor i Malmö stad.

”Kansliet bör samordna skolutvecklingsfrågor kopplade till Arbetsgivarens dokument t ex arbetstiden. Men även frågor relaterade till utvecklingen av yrkesrollen, uppdraget och det pedagogiska innehållet.”

”När vi har Malmö-övergripande skolledarträffar är det naturligtvis också av stor vikt att utbildningsförvaltningen närvarar. Även det skapar kopplingar som gör att unika frågor kan hanteras på ett annat sätt. Partnerskoleområdenas kopplingar till olika gymnasieskolor behöver ses över. Ett aktivt arbete inom dessa områden skulle kunna bidra till att ett helhetstänkande befrämjas.”

”Viktigt att betona bredden förskola – gymnasium. Förslag att knyta forskarna (som i dag finns i verksamheterna) till RMS för att få en FOU-enhet. Gemensamma fortbildningsdagar med ämnesinriktning föreslås hanteras inom RMS – möjligt genom samplanering inom samtliga verksamheter. Ämnesnätverk.”

Verksamhetssystem och IT-frågor

Förvaltningen av de kommungemensamma IT-systemen för pedagogisk verksamhet bör hanteras av barn och ungdomsavdelningen.

”Kansliet bör ansvara för de gemensamma verksamhetssystemen och samordningen av övriga gemensamma IT-frågor”.

Samordning av skolhälsovården

Skolhälsovården är i dag uppdelad i samarbetsområden mellan stadsdelarna baserat på skollä-karnas ansvarsområden. En kommuncentral samordning är önskvärd.

"Det finns ett behov av att samordna skolhälsovården i Malmö stad."

Nationellt och internationellt samarbete på kommunnivå

Avdelningen bör representera Malmö stads samlade pedagogiska verksamhet lokalt och i nationella och internationella sammanhang.

"Talesman för skolan i Malmö Stad – förskola, grundskola, gymnasieskola, Komvux."

"Staten vet dessutom inta alltid vem som representerar Malmö. Ofta tror "man" att utbildningsdirektören ansvarar för all skolverksamhet. Många samtal och brev dirigeras om."

"En möjlighet är att det offentliga systemet på något sätt samarbetar med det privata. Andelen privata gymnasieskolor är högt. Inom grundskolan finns också en hel del privata alternativ. Skulle någon form av samarbetsarena olika huvudmän emellan i Malmö kunna befrämja ett helhetstänkande? "

"Det är viktigt att BoU-avdelningen jobbar med strategiska frågor som är gemensamma för alla skolformer. Det finns så mycket som fungerar bra, men vi fokuserar hela tiden på det som är dåligt. Kanske beror det på att det är en "splittrad" organisation. Utbildningsförvaltningen uttalar sig ibland i positiva ordalag om sin verksamhet och det blir tydligt eftersom det bara är en förvaltning. Stadsdelarna uttalar sig också positivt, men på något sätt faller det lättare bort när det inte är något gemensamt uttalande."

Synpunkter på avdelningens barn och ungdom organisation och arbete

Stadsdelsförvaltningarna betonar också vikten av ett utvecklat samarbete mellan stadskontorets avdelning barn och ungdom och stadens förvaltningar.

"Vikten av att knyta avdelningen till förvaltningarna med representation i befintliga nätverk – t.ex. BUG, men också formera nya tillsammans med utbildningsförvaltningen. Risker finns att avdelningen annars kommer att leva sitt eget liv utan koppling till förvaltningarna och verksamheterna."

"Vidare betonas vikten av att fastslå avdelningens inriktning och mandat i förhållande till förvaltningarna dvs. styrande, rådgivande, drivande."

Viktigt att avdelningen bemannas med experter inom områden som skolutveckling, arbetsrätt, pedagogiskt utvecklingsarbete, utredning och analysarbete."

Utbildningsförvaltningen

Utbildningsnämnden/förvaltningen har under de senaste åren stärkt och utvecklat det regionala och nationella och internationella samarbetet. Förvaltningen sitter med i ett flertal nationella utredningar avseende den frivilliga skolformen, vilka initierats av utbildningsdepartementet. Utbildningsnämnden/förvaltningen har många kontakter både nationellt och internationellt och deltar i flera olika nätverk rörande gymnasieskolan och vuxenutbildningen. Förvaltningen ingår i SKL:s nationella nätverk för den frivilliga skolformen och internationellt är de med i Eurocity rörande utbildningsfrågor. Aldrig förr har så många elever inom gymnasieskolan i Malmö stad fått en möjlighet till internationellt utbyte under sin studietid. Nationellt har förvaltningen ett mycket nära och väl fungerande samarbete med Göteborg och Stockholm. Regionalt har samarbete med Lund utvecklats kraftfullt inom gymnasieskolan. Här kan nämnas en gemensam lärlingsutbildning, bygg- och vårdutbildning Syd m m. Malmö och Lund agerar samstämmt i ett flertal utbildningsfrågor både regionalt och nationellt

Förvaltningen anser att det finns vissa områden inom skola/utbildning som skulle kunna "centraliseras" genom ett förtydligt uppdrag till barn- och ungdomsberedningen. Syftet är att på ett bättre sett skapa en helhetssyn för politiker och verksamheter inom och utanför staden på följande områden:

- × Statsbidrag riktat mot förskola, grundskola och gymnasium. Medel som riktas mot Malmö stad inom dessa skolformer borde styras och följas upp av nämnd beredning.
- × Sammanställning och uppföljning av kvalitetsresultatet inom skola/utbildning vilket borde årligen föreligga såväl Barn- och ungdomsberedningen som KS och KF.
- × Forskning och utveckling (nuvarande RMS) skall omfatta samtliga skolformer.
- × Övergången mellan grund- och gymnasieskolan behöver utvecklas vidare enligt kommande nationella förändringar och utifrån kommunens förutsättningar och behov.

Övriga frågor bör även i framtiden beredas inom utbildningsnämnden/förvaltningen gällande de frivilliga skolformerna då Malmö stads samlade kompetens i frågorna inom nämnda skolformer finns inom utbildningsförvaltningen. Förvaltningens framgångsrika arbete i att vara Malmö stads "röst" nationellt och internationellt i dessa frågor måste fortsättningsvis även finnas där kompetensen och engagemanget för frågorna finns.

Diskussion och överväganden

EN STAD – 11 SKOLSTYRELSER

Ungdomsskolan i Malmö leds idag av 11 skolstyrelser, 10 stadsdelsfullmäktige och utbildningsnämnden. Organisationen ger varje nämnd möjlighet att fokusera på sitt ansvarsområde, geografiskt och/eller verksamhetsmässigt och anpassa skolan efter de specifika förutsättningar som finns i stadsdelen eller inom ansvarsområdet. I organisationsutredning 2007-2008 konstateras dock att det finns ett behov att utveckla samordning, helhetssyn och styrning för att garantera likställighet för Malmöborna. Härvidlag finns det inga skillnader oavsett det gäller förskola, grundskola eller gymnasieskola. Med perspektivet - Malmöbon i centrum – är det väsentligt att alla ärenden som är kommunövergripande bereds centralt ur ett Malmöperspektiv medan ärenden som gäller den enskilda stadsdelen eller förvaltningen bereds på nämnds-nivå.

KOMMUNSTYRELSEN

Barn och ungdomsberedningen har ansvaret för att bereda ärenden till kommunstyrelsen. Avdelningen barn och ungdom på stadskontoret ansvarar för förvaltningsstödet till beredningen och kommunstyrelsen inom de områden som är styrelsens ansvar, enligt kommunallagen och stadens reglemente.

Kommunstyrelsen har ansvaret att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Härvidlag görs ingen skillnad mellan stadsdelsnämnder och utbildningsnämnd. Kommunalrådet för utbildning har redan idag ett övergripande beredningsansvar för hela ungdomsskolan.

REFORMER INOM SKOLOMRÅDET

Regeringen har aviserat ett flertal reformer inom skolområdet de kommande åren. Den största avser en genomgripande förändring av gymnasieskolan. Gymnasieutredningen föreslår 19

nationella program som ska leda fram till en yrkesexamen eller högskoleförberedande examen. En lärlingsutbildning föreslås som en alternativ väg till yrkesexamen. Utredningen föreslår också att nuvarande individuella program ersätts av ett preparandår, ett individuellt alternativ och en programintroduktion. Andra exempel på förändringar är ett nytt betygssystem. Betygsberedningen föreslår att en sexgradig skala införs, fem betygssteg för godkända resultat och ett betygssteg för icke godkänt resultat. Beteckningarna föreslås utgöra en bokstavsskala, där A-E betecknar godkända resultat och F icke godkänt resultat.

Regeringen föreslår också förändringar i bestämmelserna om den individuella utvecklingsplanen i grundskoleförordningen, särskoleförordningen, specialskoleförordningen och sameskoleförordningen så att dessa ändras och att planen då även innehåller omdömen om elevens kunskapsutveckling i varje ämne. Omdömena får vara betygslänkande. Planen får också innehålla annan information om elevens skolgång om rektor beslutar detta. Dagens förbud mot att skriftlig information om elevens skolgång ges karaktären av betyg föreslås utgå. Vidare finns ett förslag till en stärkt skolinspektion med tillsyn av skolorna minst vart tredje år, fler nationella prov och en översyn av förskolans läroplan.

Sammantaget innebär det stora antalet förändringar inom ungdomsskolan att det finns ett stort behov av samordning och kommungemensam beredning när reformerna ska implementeras i Malmö stads skolor.

STADSDELSFULLMÄKTIGES PERSPEKTIV

Både i stadsdelsfullmäktiges tidigare remissvar och i de synpunkter som lämnats från stadsdelsförvaltningarna framförs entydigt att utbildningsnämndens verksamhet bör ingå i barn- och ungdomsberedningens samordnings- och beredningsansvar. De främsta argumenten är behovet av helhetssyn, samordning och möjlighet till gemensam planering av den pedagogiska verksamheten samt behovet av att underlätta övergången mellan grund- och gymnasieskolan. Ett flertal nationella reformer inom skolområdet ställer större krav på kommunernas förmåga att implementera reformerna i den kommunala ungdomsskolan.

En enhetlig informationsstrategi för ungdomsskolan bör utarbetas för att underlätta kommunikationen intern och externt kring skolverksamheten.

Andra kommunövergripande funktioner som är av betydelse för skolans kvalitet och som bör hanteras centralt är systemägaransvaret för både pedagogiska och administrativa IT-system och förutsättningarna för samarbetet med Malmö högskola

UTBILDNINGSNÄMNDENS PERSPEKTIV

I utbildningsnämndens remissvar angående organisationsutredningen berörs inte frågan om barn och ungdomsberedningens ansvar. Utbildningsförvaltningen framhåller att det finns ett behov av att samordna frågor av övergripande karaktär som t ex kvalitetsfrågor, hanteringen av nationellt riktade medel till kommunen, forsknings- och utvecklingsfrågor samt samordningen av övergången mellan grund- och gymnasieskolan. Förvaltningen menar vidare att övriga frågor gällande de frivilliga skolformerna bör beredas av utbildningsnämnden och dess förvaltning eftersom kommunens samlade kompetens i frågorna finns i förvaltningen.

Utredningen konstaterar dock att Malmö stads samlade kompetens gällande för- och grundskola på motsvarande sätt finns i stadsdelsorganisationen och att avdelningen barn- och ungdom på stadskontoret inte kan förväntas utveckla motsvarande kompetens. Avdelningens

uppgifter innefattar främst beredning, samordning och andra övergripande frågor för hela ungdomsskolan. Speciell kompetens inom de olika skolformerna finns även fortsättningsvis i stadens förvaltningar.

När det gäller utbildningsnämndens- och förvaltningens engagemang och medverkan i nationella och internationella nätverk påverkas de inte av tillkomsten av avdelningen för barn och ungdom på stadskontoret.

KVALIFICERAD BEREDNING

I utredningsuppdraget ingår att utreda hur en kvalificerad beredning av ärenden som är av övergripande karaktär kan säkerställas. Kvalificerad beredning ställer krav på tillgång till specialistkompetens inom efterfrågat beredningsområde. Avdelningen barn och ungdom kommer enligt tidigare beslut att innehålla viss specialistkompetens men avdelningen bedöms inte ha tillräcklig omfattning för att kunna bereda alla frågor som kan bli aktuella. I dessa situationer föreslår utredningen att efterfrågad specialistkompetens hämtas från skolverksamheten i Malmö. Genom denna modell tillämpas ett projektorienterat arbetssätt som ger stor flexibilitet och tillgång till adekvat kompetens i beredningsarbetet.

För en kvalificerad beredning krävs utöver tillgång till specialistkompetens en organisation som är anpassad till angivet uppdrag. För att säkerställa en kvalificerad beredning är det därför utredningens bedömning att det är av stor betydelse att avdelningen barn och ungdom organiseras efter uppdraget att bereda alla ärenden inom det pedagogiska området och samordna hela ungdomsskolan i Malmö stad.

Utredningens förslag

Utredningen konstaterar att de 11 nämnder som ansvarar för skolfrågor har samma ställning i den kommunala organisationen. De är samtliga underställda endast kommunfullmäktige. Kommunstyrelsens uppgifter, som framgår i såväl kommunallagen som stadens reglemente, är ledande och samordnande samt styrande i meningen att leda arbetet med och samordna utformningen av övergripande mål, riktlinjer och ramar för styrningen av hela den kommunala verksamheten.

Kommunstyrelsens barn- och ungdomsberedning ansvarar innefattar att bereda barn och ungdomsfrågor, oavsett om det avser en eller flera skolformer samt har de ett samordningsansvar som omfattar hela ungdomsskolan. Avdelningen för barn och ungdom vid stadskontoret lämnar tjänstemannastödet i de frågor som är barn- och ungdomsberedning ansvar.

Med denna modell skapas en tydlig avgränsning mellan kommunstyrelsen och nämndernas ansvarsområden och en hög kvalitet i beredningen av ärenden till kommunstyrelsen kan säkerställas.

Det innebär att barn och ungdomsberedningen med stöd från avdelningen barn och ungdom på stadskontoret ansvarar för samordningen och beredningen av ärenden för hela ungdomsskolan inom följande områden:

- * Lämna stöd till kommunstyrelsen samt bereda alla barn- och ungdomsfrågor som ska behandlas av kommunstyrelsen.
- * Stödja förvaltningarna i långsiktiga planerings- och utvecklingsfrågor av kommunövergripande och strategisk karaktär.
- * Ha ett generellt ansvar för samordning av skolverksamheten.
- * Representera Malmö skolor nationellt och internationellt.
- * Leda arbetet med att utforma övergripande mål, riktlinjer och handlingsprogram för verksamheterna.
- * Ha en samlad och aktuell kunskap om Malmö skolor och arbetar med att följa upp och utvärdera verksamheterna samt utveckla det kommungemensamma kvalitetsarbetet.
- * Genom Resurscentrum för mångfaldens skola (framöver FoU-enhet utbildning) lämna stöd för forskning och utvecklingsfrågor inom den pedagogiska verksamheten.
- * Ha ett särskilt ansvar för likställighetsfrågor och särskilt följa utvecklingen när det gäller små gruppers behov.
- * Ha systemägaransvar för det förvaltningsgemensamma IT-stödet i skolan.
- * Samordna skolhälsovården inom Malmö stad, när det gäller gemensamma riktlinjer och policy etc för verksamheten.
- * Ansvara för kommungemensam information och kommunikation avseende skolområdet.

Utbildningsnämnden fullgör de uppgifter som enligt skollagen och andra författningar avser gymnasieskola, gymnasiesärskola och vuxenutbildning samt övriga frivilliga utbildningsformer med undantag för svenskundervisning för invandrare (SFI), vilken åvilar berörd stadsdelsfullmäktige. På motsvarande sätt ansvarar de tio stadsdelsfullmäktige för förskole- och skolverksamheten inom respektive stadsdel.

Ovanstående tydliggör gränssnittet mellan utbildningsnämndens, stadsfullmäktiges respektive kommunstyrelsens olika ansvar och utgör riktlinjer för hur beredningen av frågor av över-

gripande karaktär och med krav på helhetssyn inom det pedagogiska verksamhetsområdet kan säkerställas.